

PÄÄTÖS

Nro 150/2021
Dnro ESAVI/26251/2020

19.5.2021

ASIA

Sillan rakentaminen Vanajaveden yli ja nykyisen sillan purkaminen, Hämeenlinna

HAKIJA

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 21.9.2020 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa hakenut lupaa sillan ja työsillan rakentamiseen Vanajaveden yli sekä nykyisen sillan ja työsillan purkamiseen Hämeenlinnan kaupungissa.

Luvan hakemisen peruste ja toimivaltainen lupaviranomainen

Vesilain (587/2011) 3 luvun 3 §:n 1 momentin 4) kohta ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

Hankealue sijaitsee Hämeenlinnassa valtatiellä 10 (Turku–Tuulos) kohdassa, jossa tie ylittää Vanajaveden Kirkkolahden ja Paikkalahden välisen vesialueen. Tievalueen kiinteistötunnus on 109-895-2-4.

Oikeudet tarvittaviin alueisiin

Valtatie 10 on yleinen tie, jonka oikeudet omistaa Uudenmaan ELY-keskus. Silta sijaitsee kokonaisuudessaan tiealueella.

Lupatilanne

Purettavalla sillalla ei tiettävästi ole vesilain mukaista lupaa. Viereiselle kevyenliikenteen sillalle on Länsi-Suomen vesioikeuden 14.8.1990 myöntämä lupa (pääötönumero 47/1990/1). Hankkeessa ei tehdä muutoksia kevyenliikenteen siltaan.

Vesitaloushanke

Hankesuunnitelma

Hankkeessa uusitaan valtatiellä 10 sijaitseva huonokuntoinen Vanajan silta U-2497 vastaamaan liikenteen nykytarpeita. Uusittavan sillan eteläpuolella sijaitsee kevyenliikenteen silta, jota käytetään töiden aikana sekä kevyelle liikenteelle että ajoneuvoliikenteelle lukuun ottamatta raskasta liikennettä.

Hankesuunnitelma on laadittu N₂₀₀₀-korkeusjärjestelmässä ja ETRS-GK25-koordinaatistossa.

Tehtävät toimenpiteet ja rakenteet

Purettavat rakenteet

Purettava silta on tyypiltään jännitetty betoninen jatkuva palkkisilta (jBjp), jonka jännemitat ovat 26,0 m + 33,0 m + 26,0 m ja hyödyllinen leveys 10,0 m. Silta on valmistunut vuonna 1965. Sillan kansi puretaan kokonaisuudessaan ja päätytuet katkaistaan noin 0,5 m tulevan maanpinnan alapuolelta. Sillan välitukien pilarit puretaan anturan yläpinnan tasolta.

Toteutettavat rakenteet

Purku- ja rakennustöitä varten sillan alle rakennetaan väliaikainen paalutettu (paalujen väli noin neljä metriä sillansuunnassa) työsilta, jonka kansi on hieman vedenpinnan yläpuolella. Lopullinen silta rakennetaan työsillan päälle väliaikaisesti rakennettavien tukitelineiden ja muottien avulla. Ura-koitsijasta riippuen saatetaan myös nykyisen sillan tukia käyttää hyväksi.

Työsiltaan ja tukitelineisiin jätetään purjehduskauden ajaksi aukko veneliikennettä varten. Purjehduskauden ulkopuolella tukitelineet voidaan tehdä myös aukon kohdalle.

Rakennettava Vanajan silta on jännitetty betoninen jatkuva ulokepalkkisilta (jBjup). Silta on kolmiaukkoinen ja sen jännemitat ovat 2,5 m + 20,0 m + 40,0 m + 20,0 m + 2,5 m. Sillan alapinnan korkeudet vesialueella sijaitsevien keskimmäisten välitukien T2 ja T3 kohdalla ovat N₂₀₀₀+84,58 m ja

N₂₀₀₀+84,55 m. Sillan kokonaispituus on 97,2 m ja hyödyllinen leveys 10,1 m. Sillan vinous on 0 gon. Sillan etuluiskiin rakennetaan eroosiosuojaukset. Silta on vaakageometrialtaan tien suoralla osalla.

Sillan perustaminen tapahtuu nykyisen Vanajan sillan tukien betonipaaluksen välittömään läheisyyteen kuitenkin niin, ettei uusi paalutus risteä vanhojen paalujen kanssa. Tukien T1 ja T4 paalutyypiksi on valittu lyötävä teräsputkipaalu, jossa on paksu seinämävahvuus ja jota, mahdollisesti vanhaan paaluun osuessaan, kestää lyödä ”normaaliseinämisestä” paalua suuremmalla voimalla, niin että vanha paalutus rikkoutuu/syrjäytyy. Paalut ovat tuilla T1 ja T4 pystypaaluja, ja niitä tulee neljä kappaletta per tuki. Tuet T2 ja T3 puolestaan perustetaan suuriläpimittaisilla porapaaluilla, jotka porataan ehjään kallioon. Paalut ovat vinopaaluja (6:1) ja niitä tulee kaksi kappaletta per tuki.

Sillan keskiaukon leveys kasvaa seitsemän metriä nykyiseen siltaan verrattuna. Ali kulkevan vesiväylän alikulkukorkeus pysyy samana suhteessa nykyiseen siltaan.

Kaapelit ja johto

Nykyisen sillan eteläreunassa kulkee kolme maakaapelia sekä yksi johto. Uudessa sillassa niille on varattu tila sillan alareunassa sillan keskellä.

Haittojen ennaltaehkäisy

Sillan purkaminen tehdään veneilykauden ulkopuolella. Rakennustöiden ajaksi telineisiin jätetään veneväylän kohdalle työnaikainen kulkuaukko, jotta pienveneet voivat ohittaa siltapaikan veneilykaudella. Aukon leveys tulee olemaan kuusi metriä ja korkeus 3–4 m. Siltahanke ei aiheuta pysyviä muutoksia vesistön käyttöön.

Samentumisen vaikutusta pyritään vähentämään kiinnittämällä huomiota työskentelyajankohtaan sekä työmenetelmien ja kaluston valintaan.

Ympäristön tila ja vaikutusarvio

Lähiympäristö, kaavoitus ja maankäyttö

Hankealueen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta. Lähin asuintalo sijaitsee 360 m siltapaikalta kaakkoon Salomäentien päässä. Valtatien 10 liikennemäärä siltapaikalla on 16 104 ajoneuvoa vuorokaudessa, josta raskaan liikenteen osuus on 7,3 %. Tie on siltapaikalla kaksikaistainen ja nopeusrajoitus on 60 km/h. Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse EU-uimarantoja.

Rakennustyöt rajoittavat virkistyskäyttöä ja liikkumista siltapaikan välittömässä läheisyydessä turvallisuussyistä. Alue rajataan työmaa-alueeksi. Liikkumisrajoitus on kuitenkin melko lyhytaikainen ja sillalla ei ole pitkäaikaista vaikutusta vesistön tai rannan käyttöön.

Hankealueella on voimassa maakuntavaltuuston 27.5.2019 hyväksymä Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040. Maakuntakaavassa hankealue on virkistys-, retkeily- tai ulkoilualue (V). Vesialueelle on kaavaan merkitty laivaväylä. Sillan alittava väylä on veneilyä palveleva reittitasoinen matala-väylä VL6.

Hankealueella on voimassa 20.5.2020 lainvoiman saanut Hämeenlinnan kantakaupungin yleiskaava 2035. Yleiskaavassa sillan ympäristö on pääasiassa lähivirkistysaluetta (VL) tai suojaviheraluetta (EV). Sillan pohjoispuolen ranta-alueet sisältyvät kansallisen kaupunkipuiston ohjeelliseen laajenemisalueeseen (punainen palloviiva). Ranta-alueilla kulkee ulkoilu-reitti. Maantiesillan pohjoispuolelle on osoitettu kevyen liikenteen yhteystarve. Vesialueelle on kaavaan merkitty laivaväylä.

Hankealueen pohjoispuolella on voimassa asemakaava nro 2274, joka on tullut lainvoimaiseksi 29.4.2004. Hankealueen pohjoispuolen itäranta on merkitty suojaviheralueeksi (EV). Alueella ei ole muita voimassa olevia asemakaavoja.

Luonnonarvot ja luonnonsuojelu

Hankealueella tai sen välittömässä lähiympäristössä ei ole Natura 2000 -verkoston kohteita, valtakunnallisiin luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita tai suojeltuja luontotyyppisiä. Lähin luonnonsuojelualue on Hakovuoren luonnonsuojelualue (YSA 206048), joka sijaitsee 350 m:n päässä hankealueesta etelään Vanajaveden länsirannalla. Hankealueella ei esiinny uhanalaisia lajeja.

Sillan rakentamis- ja purkutyön yhteydessä kasvillisuus tuhoutuu työmaa-alueella. Kasvillisuuden arvioidaan kuitenkin palautuvan rakentamattomilla alueilla entisen kaltaiseksi pian rakentamisen jälkeen. Rakennustöistä aiheutuva melu voi tilapäisesti heikentää eläimistön elinolosuhteita ja karkottaa eläimistöä alueelta.

Muinaismuistot ja kulttuuriperintö

Hankealueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse Museoviraston kulttuuriympäristön rekisteriportaalin mukaisia kulttuuriperintökohteita tai muinaismuistokohteita. Hankealueen läheisyydessä ei myöskään ole maailmanperintökohteita tai muinaisjäänneksiä.

Maisema

Hankealue ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävälle maisema-alueelle. Siltatyypin on valittu siten, että se soveltuu olemassa olevaan maisemaan.

Vesistö

Yleiskuvaus

Vanajavesi on Kokemäenjoen vesistöön kuuluva Vanajaveden reitin keskijärvi Kanta-Hämeessä ja Pirkanmaalla. Vanajaveden pinta-ala on 120 km² ja keskisyvyys on 7,9 m. Sen pääosan muodostaa 20 km pitkä ja 15 km leveä Vanajanselkä Hattulan, Hämeenlinnan ja Valkeakosken alueilla. Lisäksi Vanajaveteen kuuluu etelään työntyvä noin 25 km pitkä ja paikoitellen lähes jokimaisen kapea lahti, joka ulottuu Hämeenlinnan läpi Janakkalan rajalle saakka, jossa siihen laskee Hiidenjoki. Vanajavesi laskee Kuokkalankosken kautta Pyhäjärveen Lempäälässä noin 20 km Tampeleelta etelään. Uoman leveys hankealueella vesirajasta vesirajaan on noin 71 m.

Siltapaikka kuuluu vesistötarkastelussa Hämeenlinnan alueeseen (nro 35.233). Hämeenlinnan alue on Kokemäenjoen päävesistön (nro 35) Vanajaveden-Pyhäjärven alueen (nro 35.2) kolmannen jakovaiheen osa-alue. Hämeenlinnan alueen valuma-alueen pinta-ala (F) on noin 35,7 km² ja järvisyys (L) 11,43 %. Koko Vanajanselän toisen jakovaiheen valuma-alueen (nro 35.23) pinta-ala (F) on noin 547,29 km² ja järvisyys (L) 23,38%.

Vedenkorkeudet ja virtaamat

Vanajavettä säännöstellään. Vanajaveden vedenkorkeudet havaintojaksolla 1962–2018 Hämeenlinnassa ovat N₂₀₀₀-korkeusjärjestelmässä seuraavat:

HW (8.5.1966)	+80,61 m
MHW	+80,11 m
MW	+79,87 m
MNW	+79,02 m
NW (2.4.1969)	+78,62 m

Virtaamatiedot ovat Hämeenlinnan keskustan edustalta havaintoasemalta Vanaja/Hämeenlinna. Maksimitulovirtaama on keskimäärin 58,5 m³/s ja ajoittuu huhtikuulle. Maksimilähtövirtaama on keskimäärin 57,9 m³/s. Vesistön olosuhteet säilyvät siltapaikalla lähes nykyisellään, joten sillalla ei ole merkittävää vaikutusta vedenkorkeuksiin tai virtaamiin.

Jäätymisolosuhteet

Alueen jäätymis- ja jäänlätöhavaintoja on Vanajavedeltä Hämeenlinnan keskustan edustan salmiosuudelta. Havaintosarjassa on epävarmuutta siltä osin, koskevatko havainnot kunakin vuonna Hämeenlinnan edustan virtapaikkaa vai kaukaisempaa Vanajanselkää. Jäätymis- ja jäänlätöhavaintoja on talvesta 1884–1885 alkaen ja havainnot päättyvät talveen 1996–1997, jolloin vedenkorkeushavainnot on automatisoitu.

Havaintojen mukaan jäätyminen tapahtuu yleensä joulukuun puolivälissä ja jäät lähtevät huhtikuun lopulla. Jääpeitteinen aika alueella on keskimäärin 146 päivää.

Vesistön tila

Ympäristötiedon hallintajärjestelmän Hertan tietojen mukaan vesimuodostuman Miemalanselkä-Lepaanvirta ekologisen tilan luokka on Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman mukaan välttävä. Tavoitteena on saavuttaa hyvä ekologinen tila vuoteen 2027 mennessä. Alueella on voimassa Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuosiksi 2016–2021 sekä Hämeen vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2016–2021. Hankkeella ei ole vaikutuksia vesienhoidon tilatavoitteiden saavuttamiseen.

Suomen ympäristökeskuksen Avoimen tiedon Hertta-palvelun kautta saadut uusimmat pintavesien (syvyys 1,0 m) vedenlaatutiedot on otettu 9.3.2020. Tiedot ovat siltapaikalta kaksi kilometriä etelään sijaitsevalta näytteenottopaikalta (Miemalanselkä 40) ja kaksi kilometriä pohjoiseen Hämeenlinnan keskustan edustan näytteenottopaikalta (Hämeensaari 9). Näytteenottopaikat ovat manuaalisia.

Tarkastellulla havaintojaksolla Vanajaveden vesi on ollut sameaa (FNU 14) ja erittäin humuspitoista. Hankealueen läheisyydessä vesi on ollut rehevää; veden kokonaisfosforin pitoisuus on ollut 43–44 µg/l ja kokonaistypen pitoisuus 1 800–2 000 µg/l. Typpipitoisuudessa on ollut huomattavaa vuodenaikaisvaihtelua. Elo-lokakuussa kokonaistyyppipitoisuudet ovat olleet 550–680 µg/l välillä. Kemiallinen hapen kulutus (COD_{Mn}) on ollut 22 mg/l, joka on tyypillinen humusvesille. Sähkönjohtavuus on ollut 10,5 mS/m pH:n ollessa 6,8. Rautapitoisuus on ollut 1 000 µg/l ja ammoniumtypen 14 µg/l. Veden hapen kyllästysaste on ollut tyydyttävä (75–77%).

Vesistön olosuhteet säilyvät siltapaikalla lähes nykyisellään, joten sillalla ei ole merkittävää vaikutusta vedenlaatuun. Vesistörakentaminen aiheuttaa tyypillisesti kiintoainekuormitusta ympäröivällä vesistöalueella. Sillan rakentamistöiden työvaiheet irrottavat ja nostavat pohjan sedimentteihin laskeutuneita kiintoaineita ja ravinteita vesifaasiin. Kiintoaineen sekoittuminen ylempiin vesikerrokseen saattaa aiheuttaa vedessä samentumista ja kiintoainepitoisuuden kasvua. Vaikutukset rajoittuvat kuitenkin rakentamisaikaan, eivätkä ole pysyviä.

Kalasto ja pohjaeläimet

Hankealue sijaitsee Hämeenlinnan kalatalousalueella. Vanajaveden tärkeimpiä saaliskaloja ovat ahven, ankerias, hauki, kuha ja lahna. Kalastamisen alueella on virkistyskalastusta.

Sillan rakennustöistä aiheutuva melu sekä veden satunnainen samentuminen aiheuttavat tilapäistä haittaa kalastolle. Vaikutuksen keston

vaikuttavat sekä kiintoaineksen ja samentumisen määrä että ajankohta. Rakentamistöiden aiheuttama samentuminen ja pohjan liettyminen lähialueella saattavat aiheuttaa kalojen tilapäistä siirtymistä alueelta. Samentumisella voi olla vaikutusta myös kalojen lisääntymiseen, sillä irronnut kiintoaines voi laskeutuessaan peittää mätää ja vähentää poikastuotantoa. Vaikutukset ovat kuitenkin vain rakentamisen aikaisia ja kohdistuvat siltojen välittömään läheisyyteen. Sillan rakentaminen ei muuta pysyvästi kalaston elinolosuhteita.

Vesiliikenne

Vanajaveden vesiliikenne on kesäaikaan vilkasta. Vesibussi liikennöi Tampereen ja Hämeenlinnan välillä kesä-elokuussa. Satunnaista tilausliikennettä on myös muina ajankohtina. Siltapaikalla kulkee Turengin veneväylä, jonka syvyys on 1,8 m.

Siltahankkeella on tilapäisiä rakennustöiden aikaisia vaikutuksia vesiliikenteeseen. Vaikutukset kohdistuvat rakennustöiden aikana siltapaikkaan ja sen välittömään läheisyyteen.

Pohja ja sedimentti

Jokiuoma

Sillan tukilinjojen kohdalla jokiuomassa on noin 7–9 m liejua tai savea, joiden leikkauslujuus on pieni, vain noin 1–5 kPa tai 5–10 kPa. Tukilinjalla T2 myös saven leikkauslujuus on tulkittu lujuudeltaan vain 1–5 kPa:ksi. Tukilinjalla T3 on heikomman lieju- ja savikerroksen alla noin 6,5 m kerros 10–15 kPa ja 15–20 kPa savea, jonka alla on noin kahden metrin kerros löyhästä keskitiiviiseen siltin ja hiekan kerros. Kallion päällä on alle puolen metrin kerros tiivistä moreenia. Kallion pinnaksi tulkittu pinta on noin korkeudella $N_{2000}+63,5\dots+65,0$ m.

Läntinen tulopenger

Läntisen tulopenkereen kohdalla pintakerroksen maalajeina ovat sora (Sr), hiekkainen soramoreeni (hkSrMr) ja sorainen hiekkamoreeni (srHkMr). Lieju (Lj) on syrjäytynyt ja savi (Sa) on joko syrjäytynyt tai puristunut kaasaan noin 2–4 m:n kerrokseksi. Saven alla on alkuperäistä pohjamaan hiekkaa (Hk), soraa (Sr) ja moreenia (Mr) noin 1–3 m. Kallio on korkeudella $N_{2000}+67\dots+60$ m.

Itäinen tulopenger

Itäisen tulopenkereen kohdalla pintakerroksen maalajeina ovat hiekkainen soramoreeni (hkSrMr), sorainen hiekkamoreeni (srHkMr), hiekkainen sora (hrSr) ja sorainen hiekka (srHk). Pintakerroksessa on lisäksi mursketta. Korkeudella noin $N_{2000}+81\dots+82$ m on louhoskivikerros, josta alaspäin on savea (Sa) ja puupaalutus. Savea (Sa) on noin 9–10 m, jonka alla on

alkuperäisen pohjamaan hiekkaa (Hk), soraa (Sr) ja moreenia (Mr) noin 1–3 m. Kallion pinta on noin korkeudella $N_{2000}+65\dots+66$ m.

Maaperä ja pohjavesi

Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa pilaantuneen maan kohteita. Lähin ympäristöhallinnon maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI) merkitty kohde (kohdetunnus 20579) sijaitsee noin 600 m:n päässä siltapaikalta lounaaseen. Purettavan sillan penkereille tehtiin selvitys pilaantuneista maista vuonna 2019. Tutkimuksessa ei havaittu pilaantuneita maa-aineksia.

Hankealue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue luode–kaakkosuuntainen Hattelmalan harju (tunnus 0410911) sijaitsee noin 450 m siltapaikalta länteen.

Hyödyt ja menetykset

Hankkeessa nykyinen huonokuntoinen Vanajan silta uusitaan, minkä jälkeen se vastaa nykyisen liikenteen tarpeita.

Hankkeen toteuttamiseksi asennettavat rakennustelineet ja rakennettava työsilta vaikuttavat väliaikaisesti veneliikenteeseen. Lisäksi rakentamis- ja purkamistyöt rajoittavat tieliikennettä hankealueella. Töiden aikana sekä ajoneuvoliikennettä että kevyttä liikennettä tullaan ohjaamaan kaistajärjestelyillä ja raskasliikenne ohjataan kiertämään hankealue olemassa olevaa tieverkkoa pitkin.

Hankkeesta arvioidaan aiheutuvan väliaikaista melua, samentumista ja kiintoainepitoisuuden nousua. Samentuman voimakkuuteen ja kulkeutumiseen vaikuttavat virtaus- ja sääolosuhteet sekä työn ajoittuminen. Hankkeella ei arvioida olevan pysyviä tai merkittäviä väliaikaisia vaikutuksia kalastukseen tai kalakantoihin.

Arvio vahingoista

Hakijan arvion mukaan hankkeesta ei aiheudu korvattavia edunmenetyksiä. Työnaikaiset haitat ovat tilapäisiä ja merkitykseltään vähäisiä. Pitkäaikaisia vaikutuksia vesistöön, kalastoon tai virkistyskäyttöön ei ole.

Tarkkailu

Hakija on katsonut, että hankkeeseen liittyvät työt ovat laadultaan ja laajuudeltaan sellaisia, että vedenlaadun tarkkailu vesinäytteenotoin ei ole tarpeen. Hakija seuraa silmämääräisesti töistä aiheutuvaa samentumista. Rakentaminen ja purkaminen sekä työjärjestelyt pyritään toteuttamaan siten, että samentumista aiheutuu mahdollisimman vähän.

Toteuttaminen

Aikataulu

Rakennustyön arvioidaan kestävän noin 12–14 kuukautta riippuen aloitusajankohdasta ja urakoitsijan resursseista. Rakennustyöt pyritään ajoittamaan siten, että työt saadaan tehtyä mahdollisimman yhtäjaksoisesti, vesisistöä mahdollisimman vähän haittaavasti ja mahdollisimman lyhyellä haitalla tien ja veneväylän käyttäjille.

Sillan uusiminen on Uudenmaan ELY-keskuksen vuoden 2021 rakentamisohjelmassa ja työt on tarkoitus toteuttaa vuoteen 2025 mennessä.

ASIAN KÄSITTELY

Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi/) 1.12.2020–7.1.2021.

Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Hämeenlinnan kaupungin verkkosivuilla.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnot Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselta, Liikenne- ja viestintävirastolta, Väyläviraston sisävesiväylät -yksiköltä, Museovirastolta, Hämeenlinnan kaupunginmuseolta, Hämeenlinnan kaupungilta ja Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Lausunnot

Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausunto

Vastuualue on lausunnossaan todennut, että hankkeelle voidaan myöntää lupa.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen lausunto

Kalatalousviranomainen on lausunnossaan todennut, ettei hankkeesta aiheudu merkittävää tai pysyvää kalataloushaittaa ja hankkeelle voidaan myöntää lupa.

Väyläviraston sisävesiväylät -yksikön lausunto

Väyläviraston sisävesiväylät -yksikkö on todennut, ettei sillä ole vesiliikenteen osalta lausuttavaa hakemuksesta. Sillan alittava vesiväylä on vesilain mukainen yleinen paikallisväylä, jonka ylläpidosta vastaavat Hämeenlinnan kaupunki ja Janakkalan kunta.

Museoviraston ja Hämeenlinnan kaupunginmuseon lausunto

Museovirasto ja Hämeenlinnan kaupunginmuseo ovat yhteisessä lausunnossaan todenneet, että sillan purkamiselle ja sen korvaamiselle uudella sillalla ei ole estettä kulttuuriympäristön huomioimisen näkökulmasta. Maassa tai vedessä olevan arkeologisen kulttuuriperinnön osalta hankkeeseen ei liity selvitystarpeita tai muuta huomautettavaa, koska sillan sijaintipaikka ei muutu eikä hanke merkitse uusien alueiden ottamista rakentamiskäyttöön.

Vuonna 1965 rakennettu silta on kuitenkin liikenteen modernia rakennusperintöä. Modernin rakennusperinnön liikkumisympäristöistä on suppeasti tutkimustietoa. Lisäksi Kanta-Hämeessä ei ole inventoitu kattavasti modernia rakennusperintöä eikä liikenteeseen liittyviä kulttuuriympäristöjä. Edellä mainituista syistä on tarpeen dokumentoida silta valokuvaamalla ennen purkutöiden aloittamista siten, että kuvista käy ilmi, kuinka silta sijoittuu Vanajaveden maisemaan.

Vesilain mukaisen luvan ehdoksi on esitetty seuraavaa lupamääräystä:

- Vanajan silta dokumentoidaan ennen sillan purkamista valokuvaamalla Kanta-Hämeen alueellisen vastuumuseon ohjeiden mukaan ja dokumentointiaineisto toimitetaan alueelliselle vastuumuseolle.

Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisella ei ole ollut asiaan lausuttavaa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Selitys

Hakija on lausunnoista antamassaan selityksessä todennut, että Vanajan silta dokumentoidaan ennen sillan purkamista valokuvaamalla Kanta-Hämeen alueellisen vastuumuseon ohjeiden mukaan ja dokumentointiaineisto toimitetaan alueelliselle vastuumuseolle.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Vesitalouslupa

Aluehallintovirasto myöntää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) luvan sillan ja työsillan rakentamiseen Vanajaveden yli sekä vanhan sillan ja työsillan purkamiseen Hämeenlinnan kaupungissa hakemuksen 21.9.2020 ja sen täydennysten mukaisesti.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä. Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

Rakenteet ja toimenpiteet

1. Silta on rakennettava 16.10.2020 päivätyn pääpiirustuksen, mittakaava 1:200, mukaisesti. Sillan alapinnan tulee olla välituella T2 vähintään korkeudella $N_{2000}+84,58$ m ja välituella T3 vähintään korkeudella $N_{2000}+84,55$ m. Sillan vapaa-aukon leveyden tulee olla vähintään 25,00 m. Sillan kokonaispituus on noin 97 m ja hyödyllinen leveys noin 10 m.

Sillan kulkuaukko on merkittävä rajoitettua alikulkukorkeutta osoittavalla merkkitaululla Liikenne- ja viestintäviraston ohjeiden mukaisesti.

2. Purku- ja rakennustöitä varten saadaan rakentaa väliaikainen työsilta, jonka sillan suuntainen paaluväli on noin neljä metriä.
3. Rakennussuunnitelmaan saadaan tehdä sellaisia vähäisiä muutoksia, joilla ei ole haitallista vaikutusta yleiseen tai yksityiseen etuun, lukuun ottamatta lupamääräyksessä 1 määrättyjä silta-aukon mittoja. Muutoksista on sovittava etukäteen Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen kanssa.

Töiden suorittaminen

4. Purettava silta on dokumentoitava ennen purkamista valokuvaamalla Hämeenlinnan kaupunginmuseon ohjeiden mukaan ja dokumentointiaineisto on toimitettava kyseiselle museolle.
5. Jokainen työvaihe on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti. Työt on tehtävä siten ja sellaisena aikana, että vesialueelle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä. Vesistön tarpeetonta samentumista on vältettävä.
6. Nykyisen sillan ja työsillan rakenteet on purettava joen pohjaa myöten.
7. Nykyisen sillan purkaminen on tehtävä veneilykauden 1.5.–15.10. ulkopuolella. Rakentamisen ajaksi veneväylän kohdalle tulee veneilykauden

aikana jättää kulkuaukko, jonka leveys on vähintään kuusi metriä ja korkeus vähintään kolme metriä.

8. Työmaa-alueen raja-
aus tulee näkyä selkeästi myös veneilijöille.

Jos työt tehdään vesialueen ollessa jäässä, on kohdat, joissa työn vuoksi jäätä on rikottu tai jään kantavuus on huonontunut, merkittävä asianmukaisesti.

9. Työt on toteutettava hankealueella sijaitsevia johtoja ja kaapeleita vaurioittamatta.
10. Rakenteiden purkujätteet ja muut jätteet on toimitettava paikkaan, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä kyseistä jätettä.
11. Töiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

Kunnossapito

12. Luvan saajan on huolehdittava sillan rakenteiden kunnossapidosta asianmukaisesti.

Tarkkailu

13. Vettä sementavien työjaksojen aikana sameuden leviämistä tulee tarkkailla silmämääräisesti päivittäin ja havainnot on kirjattava työmaapäiväkirjaan. Tarkkailutuloksista tulee laatia raportti viimeistään kolmen kuukauden kuluessa kunnostustöiden päätyttyä. Raportti tulee toimittaa Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle ja Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

14. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä neljän vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin seitsemän vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

Ilmoitukset

15. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, Liikenne- ja viestintävirastolle ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille maanomistajille.
16. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Liikenne- ja viestintävirastolle.

PERUSTELUT

Hankkeen tarkoitus ja hankkeesta saatava hyöty

Hanke on yleisen tarpeen vaatima, koska nykyinen huonokuntoinen Vanajan silta ei vastaa nykyisen liikenteen tarpeita.

Hanke ei ole alueella voimassa olevien kaavojen vastainen.

Hankkeesta aiheutuvat menetykset

Hankkeesta aiheutuu töiden aikana paikallista veden samentumista ja kiintoainepitoisuuden kasvua sekä lievää meluhaittaa, mistä aiheutuu tilapäistä haittaa muun muassa kalastolle. Sillan rakentaminen ei muuta pysyvästi kalaston elinolosuhteita. Sameuden leviämistä on määrätty tarkkailtavaksi määräyksessä 13.

Alueelle asennettavat rakennustelineet ja rakennettava työsilta vaikuttavat väliaikaisesti veneliikenteeseen. Veneliikenteelle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi aluehallintovirasto määrää nykyisen sillan purkamisen veneilykauden ulkopuolelle. Uuden sillan rakentamisen ajaksi tulee veneilykaudella jättää veneväylän kohdalle kulkuaukko lupamääräyksen 7 mukaisesti.

Sillan rakentamis- ja purkamistyöt rajoittavat tieliikennettä hankealueella. Töiden aikana sekä ajoneuvoliikennettä että kevyttä liikennettä tullaan ohjaamaan kaistajärjestelyillä ja raskasliikenne ohjataan kiertämään hankealue olemassa olevaa tieverkkoa pitkin.

Vanhan sillan purkamisen myötä poistuu liikenteen modernia rakennusperintöä. Modernin rakennusperinnön liikkumisympäristöistä on suppeasti tutkimustietoa. Lisäksi Kanta-Hämeessä ei ole inventoitu kattavasti modernia rakennusperintöä eikä liikenteeseen liittyviä kulttuuriympäristöjä. Aluehallintovirasto on ottanut edellä mainitut seikat huomioon lupamääräyksestä 4 ilmenevällä tavalla ja määrännyt purettavan sillan dokumentoinnista Hämeenlinnan kaupunginmuseon ohjeiden mukaisesti.

Hanke on muutoinkin toteutettava vesilain 2 luvun 7 § mukaisesti siten, että vesistölle, vesiluonnolle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa.

Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

Oikeus alueeseen

Valtatie 10 on yleinen tie, jonka oikeudet luvan saaja omistaa. Sekä purettava että rakennettava silta sijaitsevat kokonaisuudessa tiealueella.

Natura 2000 -verkoston kohteet, luonnonarvot ja vesienhoitosuunnitelma

Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 -verkostoon kuuluvia kohteita tai muita suojelualueita, joihin hanke vaikuttaisi.

Lupamääräysten mukaisesti toteutettuna hanke ei vaikeuta Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman eikä Hämeen vesienhoidon toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamista.

Intressivertailu

Lupamääräysten mukaisesti toteutettuna hankkeesta yleisille eduille saatava hyöty on siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin verrattuna huomattava.

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Aluehallintovirasto ottaa annetut lausunnot huomioon lupamääräyksistä ja niiden perusteluista ilmenevillä tavalla.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Vesilain (587/2011) 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5, 6, 7, 10 ja 11 § sekä 11 luvun 21 §

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 2 860 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti, koska hakemus on tullut vireille vuonna 2020. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan siltaa koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 2 860 euroa.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Hämeenlinnan kaupunki
Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvara-
rat -vastuualue
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviran-
omainen
Liikenne- ja viestintävirasto
Väylävirasto, sisävesiväylät -yksikkö
Museovirasto
Hämeenlinnan kaupunginmuseo
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi).

Tieto kuulutuksesta julkaistaan Hämeenlinnan kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Erja Tasanko ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Perttu Ottelin.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **28.6.2021**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).

- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihte: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>